

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PAL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Elintéztetett.

Egy szomorú ügyről.

Debrecen, november 15.

Egy szomorú ügygel kell foglalkoznunk. A debreceni függetlenségi- és 48-as pártnak éveken át tevékeny tagja volt az egyik helybeli fiatal ügyvéd, Varga Lajos doktor, akit miután a vakvéletlen az ösmeretlenség- és köznapiság homályából a debreceni köz- és pártelet piacára kiemelt, sokszor, sokféleképpen ítélték meg. Némelyek mártírt látnak benne, mások, ez Debrecen város polgárságának a többsége, a bajszerző, a kártévő, a magát mindenáron előtérbe toló, kellemetlen esortétőt kerülik el benne.

Ez a tagadhatatlanul energikus ember ért el sok sikereket is, de kudarcokban is volt annyi része, mint ritka embernek a közelet piacáról. Különösen, amióta beteges rögeszméjévé vált, hogy neki ebben a nagy magyar városban, ha török, ha szakad, országgyűlési képviselőnek kell lennie. Azon a jusszon, mert a pártért, mely őt az ösmeretlenség homályából kiemelte, áldozatokat

hozott. Szerinte: — a legnagyobb áldozatokat, amiket egy pártember meghozhat.

Az önbizalomnak ilyen dagálya mellett, féket nem ösmerő előretörésével ártotta a mindnyájunkat, kicsinyt, mint nagyot egyenlően kötelező pártfegyelem gátját is. Első esetben midőn a Thaly Kálmán díszes örökébe képviselőt választottunk és dacára erőszakos fellépéseinek, az arra illetékes pártszervek őt nem jelölték. Kész volt kockára dojni a párt békéjét! Kész volt pozdorjává törni a párt egységét, amikor saját érdekében zajos kortes hadjáratot indított pártunk hivatalos jelöltje ellen.

Bár, a választás tökéletes kudarcra végződött reá, mert hiszen a kerület választó polgárai dr. Tüdös Jánost 399 szótöbbséggel választották meg képviselőjöknek! Ő, akinek első sorban kellett volna okólnia, nem okult eme vizsautasításból! Sértődötten, dacosan törtetett előre az önféjüleg választott süppedékes ujján és dacára, hogy a párt első szembeszállása felett hajlandó volt szemethunyni, kiszolgáltatta magát a vezetőség az erélytelenség, bátor-

talanság vádjainak is, most még vakmerőbbet lépett — lefelé. Cselekedte pedig ezt akkor, midőn fent az országos-pártban is szakadás állott be! Midőn a bizalom fentartásáért legnagyobb összetartásra van szükségünk, ha önzetlenül akarjuk szolgálni a függetlenségi- és 48-as elveket! Ő kész volt kockára dojni Debrecen, a debreceni független polgárság jóhírnevét is. Robbantotta a vasárnapi hirdett pártgyűlést! Ahová titkon szervezett és toborzott sergéllyel vonult fel! És valószínűleg megszálotta az elnöki asztal környékét, hogy erőszakkal vigye keresztül a kedve szerinti tisztújítást. Önmagának pártelnökké választta magát. Erről a pucsról, ezen a botrányokban gazdag és igen tanulságos gyűlésnek robbantásáról máshelyt számolunk be. Itt egyszerűen jelezzük, hogy illetéktelenek akartak elnöki jogot gyakorolni a köztisztelt, az érdemekben megőszült pártelnökkel Somogyi Pállal szemben, akinek pedig sem tapintatához, sem pártatlanságához soha szó nem fért! Itt egyszerűen jelezzük, hogy a fanatizált emberek miatt a gyűlésre lefáradt országos

FEKETE nyakkendői a legszebbek.

Gyulai Pálról.

— Ceruzajegyzetek. —

Irta: Csűrös Ferenc.

II.

Pattogott, zsörtölődött azután és szidta, szapult, akik nem voltak vele egy véleményen. De sohasem haragudott azért, ha valaki ellene mondott. Sőt szerette, ha valaki keményen megmaradt a maga meggyőződése mellett. Vitakozott, ungorkodott vele, de azután megbecsülte. Ő maga a legerősebb de reku emberek közül való volt, környezetében sem szerette a puha, simulékony jellemeket.

Ha a vita már nagyon élessé vált, valami tréfás ötlettel vetett véget, vagy egy közlegyintéssel más tárgyra tért át. Ilyenkor nagyon sokat lehetett tanulni tőle. Eleven szelleme fűrgén csapongott egyik tárgyról a másikra. Bámulatlan tiszta látásával és mély tudásával olyan napfényes világításba helyezte a dolgokat, hogy mi másként nem is tudtunk látni, csak úgy, amint ő megmutatta. Itéletei oly biztosak és logikusak voltak, hogy akarva, nem akarva megkellott nyugodnunk bennök. A tanítványai való érintkezésben soha

nem nagyképüsködött, amint hogy a fontoskodás mindenkor távol volt ettől a testben kicsiny, szellemben nagy embertől. A nagyképüség mindig a soknak látszani akaró üresség árca szokott lenni. Gyulainak nem volt szava tartalom és cél nélkül. Sem beszédében, sem írásában. Eppen azért, mert érezték tanítványai szellemének óriási fölényét, a legbizalmasabb beszélgetés közben is önkénytelenül megadták a tiszteletet nem annyira a tanárnak, mint inkább a Gyulai egyéniségének. Közvetlen modorával, tréfás csipkelődésével bármily közel engedte magához tanítványait Gyulai, tiszteletlenséget részükről nem tapasztalhatott soha.

Azt a szavakkal ki nem fejezhető, belső respektust keltette bennünk, amelyet csakis az igazi szellemi nagyság kelt a lelkekben.

Egy ízben komor, erős novemberi délután vetődött be közzénk. Rendes szokása szerint leült a nagy „U” alakú dolgozó asztal belső öbébe egy székre, azután szóba ereszkedett velünk. Mit csinálunk, mit dolgozunk, mi az ujság politikában, irodalomban? Sűrűn szopogatta a szivarját beszéd közben, egy-egy csipős, évődő szót is el-eljetegetett. Egyszer csak észrevesszük, hogy

a szempillája le-lezárul, nagy ritkán szippant egyet, a beszédje is szakgatott lesz. Azután lecsukódik a szeme, feje a mellére hanyatlk. A szivar még ott füstölög az ujjai közt ő maga elaludt.

A rovid lábu, kicsiny, tömzsi, alvó öreg ur tréfás látvány lett volna különben. De mi közülünk — pedig sokan voltunk — még csak el sem mosolyogott egy se. Némán, mozdulatlanul maradt ki-ki a helyén, vigyázva, hogy szunnyadásából senki föl ne ébressze. Jó negyedóraig tartott a mozdulatlanság, még csak meg sem pisszent senki. Akkor egyszerre fölrezen, rágyújtott a kialudt szivarra s felfrissüiten folytatta az adomázást, csipkelődést.

Ez a jelenet mélyen bevésődött az emlékezetembe. Az az áhítatos esőnd, az az önkénytelen gyöngédség, mely az alvó öreg ur láttán mindnyájunk szívét eltöltötte. Gyulainak, az embernek, a nemes szívűnek, a szerető lelkűnek szólott. Pusztán szellemi nagyságnak ez ki nem jár.

*
Mikor jókedvű volt — s legtöbbsnyire az volt, — igen sok érdekes dolgot, régi nagy embereket jellemző ötletes apróságot

Menyasszonyi ékszerek

==== pazar választékban, legolcsóbban: ====
Löfkovits Arthur és Társa
üzégnél, DEBRECEN, Piac-utoza 38

képviselőink sem juthattak szóhoz, hogy felvilágosításokkal szolgálhasanak a beállott nagy fordulatokról! Ugy, hogy az elnök kénytelen volt a gyűlést berekeszteni és az ilyen látványosságokhoz idáig még nem szokott polgárság legtekintélyesebbjeivel, nagy számával kivonulni.

Ezután a merénylet után elkerülhetetlenül bekellert következnie annak, hogy az este összegyűlt intézőbizottság nagy többsége (15 szóval 8 ellenében) fentemlitettnek meghallgatása után fentnevezetet a pártból bár sajnálattal kénytelen volt kirekeszteni. Aminthogy nemis cselekedhetett másként, hacsak továbbra is türni nem akarta, végzetes bomlasztó következményeit viselni nem akarta egy magát mindeneknek fölé helyező, a féktelenségig erőszakos ember beteges ambíciójának és garázda cselekedeteinek?!

Ezzel tehát a vezetőség részéről „elintéztetett” ez a szomorú ügy; de még végezetül azoknak a bizonyos részről sokat hánytorgatott érdemeknek, áldozattételeknek a jellemzéséhez adunk más példát is. Csak egyetlen polgár családdal hozakodunk elé. Ez az igaz független-érzelmű polgárcsalád a Kertészek családja. A boldogult Kertész Istvántól, Kertész Jánostól kezdve ma is élő öreg Kertész Mihály bátyánkig, e családnak öregje, ifja összeszámolhatatlan nagy vagyonebeli értéket, nem kevesebb erkölcsi erőt áldozott a dicsőmultu debreceni pártért. Azonban olyan esetet nem tudunk, hogy odaadásukért, áldozataikért valaha jutalmazást kértek, jutalmazást követeltek volna! Hisz minden hazafias cselekedetnek és áldozatnak jutalma önmagában rejlik.

Móricz Pál.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Degenfeld-ter 2. sz.

mondott el ott a szemináriumban, tanítványai bizalmas körében. Bizony kár volt mind pontosan föl nem jegyezni őket. Saját magáról azonban nem szeretett beszélni. Érezte a maga értékét, de sohasem fitogtatta. Amilyen egyszerű volt külsejében, olyan pöz nélküli, nemesen egyszerű volt egész lénye. Nagyritkán, hosszú unszolással tudtuk rábírní, hogy magáról is beszéljen, akkor is inkább élete olyan eseményeiről emlékezett meg, melyek már nevezetes emberekkel voltak vonatkozásban. Sok kérdés után anekdottázta el egy ízben például nevezetes párbaját Tóth Kálmánnal, a költővel. Azon frissiben lejegyeztem. Egyetemi jegyzet-imből ideírom szórul-szóra, — amint hallottam saját magától:

— Jól van no, barátom, ha már nem hagynak békét, hát elmondom. Volt nekem is párbajom, persze hogy volt. Meg is lőtek benne, a fene egye meg! Valami polémiám volt azzal a bolond Tóthtal, aztán ő megharagudott egy állításomért. Azt mondtam róla, hogy minden előrebhez, megengedem, hogy ért, de a versírásához nem. — aztán ezért kihítt. Én is megneveztem a segédeimet, ő is: Ó nagyon rigorózus volt párbajdolgokban,

Lefelé a lejtőn...

Miért ették meg a békát?

Engedmények nincsenek.

Budapest, november 15.

A magyar miniszterek ismét Bécsben vannak, hogy a királytól újra kinevezésüket kikunyorálják. A király tegnap Wekerlét fogadta kihallgatáson. A miniszterelnök referált a politikai és parlamenti helyzetről. Biztató dolgokat nem igen mondott a királynak, mert az nyilvánvaló, hogy a jelenlegi nagy, erős és öntudatos ellenzék mellett az új összetakolt kooperációs kormány nem fog megállhatni a parlamentben.

Kossuth és Andrássy tegnap este Bécsbe utaztak és ma kihallgatáson jelennek meg a királynál. Mindkét miniszter bizonyos csekélyke gazdasági és katonai engedményeket kér a királytól, hogy ezekkel a nemzet elé léphessenek. Bécsi politikai körökben meg vannak győződve, hogy a király semmit sem fog adni. Másrésztől úgy halljuk, hogy a király csak néhány nap mulva fog dönteni, amidőn Ferenc Ferdinánd trónörökös hazaérkezik Berlinből.

A miniszterek bécsi utjáról a következő félhivatalos tudósítások számolnak be:

Bécs, november 14.

Ő felsége ma délelben Wekerle dr.-t külön kihallgatáson fogadta.

Bécsből jelentik a Magyar Távirati Irodának: Kossuth Eerenc kereskedelmi miniszter és Andrássy Gyula gróf belügyminiszter tegnap este 9 óra 35 perckor Bécsbe érkeztek és a Magyar Házban szállottak meg. Andrássy Gyula grófot holnap d. e. 11 órakor, Kossuth Ferencet pedig d. u. 1 órakor fogadja a király kihallgatáson. Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap délelben volt ő felségénél kihallgatáson. Az audiencián semmiféle irányban döntés nem történt. A miniszterelnök addig, míg két minisztertársa audienciája meg nem történik, Bécsben marad. Zichy Aladár gróf ő felsége személye körüli miniszter szintén Bécsben van.

A városházáról.

Jog- és pénzügyi bizottsági ülés. Debreczen város jog- és pénzügyi bizottsága szerdán délután a városháza kistanácstermében ülést tart, amelyen több fontos és kevésbé fontos tárgy között tárgyalás alá kerül a debreceni tisztviselő-telep kérelme, telek-

nem értette a tréfát. Pisztolypárbaj lett a dolgból.

A Lőrinc-erdőbe mentünk másnap reggel. Ott kellett megessnie a párbajnak. Korán reggel már ott voltam a segédeimmel, akik engem egy lőcára ültettek. Elmélkedni kezdtem. A hideg szél megborzongatott, meg az a gondolat is, hátha belém ütözik az a bolond go yó.

Megérkezett az ellenfelem is a segédeivel. Megpróbálták a békítést, nem sikerült. Láttam a szeméből az ellenséges indulatot. Egy költő nem bocsátja meg egykönnyen azt, ha valaki azt mondja róla, hogy nem tud jó verset írni. Kimérték hát a távolságot és felállítottak bennünket. Mikor a kezembe fogtam a fegyvert, elgondoltam, ugyan minek is törnék az életére olyan embernek, aki sohasem bántott, eddig jó barátom volt. Azzal kaptam a pisztolyt és kilőttem a levegőbe. Hanem Tóth Kálmán — úgy látszik — komolyan megharagudott rám azért a mondatért. Felemelte a pisztolyt és nekem szegezve jött előre egészen a megjelölt vonalig. Én behunytam a szemem és vártam, mikor üt rajtam lyukat a golyóbis. Egyszer csak eldőrdült a pisztoly és én lerogytam. Sze-

átadás iránt, a gör kath. egyház kérelme téglasségely iránt és még több fontos tárgy. Az ülés délután 3 órakor kezdődik.

Mi van az orfeum-engedéllyel? Az orfeum-engedély ügyében a városi tanács a mai napra tartotta fenn döntését, amikorra bekérte Zilahy Gyula nyilatkozatát. Zilahy Gyula nyilatkozata be is érkezett a tanács mai ülésére. A nyilatkozat azt mondja, hogy ideiglenesen adta meg az engedélyt Irmay Bélának, azonban azt a mai napon visszavonja s kéri a szabályrendelet alkalmazását, mely szerint a színházi szezon alatt orfeum-engedély ki nem adható. A tanács Zilahy nyilatkozatát tudomásul vette s utasította a főkapitányt a szabályrendelet betartására.

Legujabbak a függ. és 48-as pártkörből.

Felfrissült erővel.

Budapest, november 15.

A komáromi választókerületben Szász József, a kerület népszerű képviselője jelent meg és egy ezrek által látogatott népgyűlésen tájékoztatta választóit azon állásfoglalásról, hogy tagja marad a függetlenségi és 48-as pártnak és az önállónemzeti jegybankért a legnagyobb lelkesedéssel megy a küzdelembe. A népgyűlésen a következő üdvözlő táviratot intézték a függetlenségi párt elnökségéhez:

„A komáromi függetlenségi kör örömmel üdvözlö a pártot a bankkérdésben tanúsított hazafias kitartásáért és kijelentjük, hogy a pártot rendithetetlen bizalommal követjük. Dr. Szabó Kálmán elnök.”

A függetlenségi pártnak vidéken időző tagjai a holnapi nap folyamán visszaérkeznek Budapestre, Justh Gyula tornyai birtokáról, ahová szombaton este utazott el, ma délelőtt visszaérkezett a fővárosba.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt körhelyiségében annak dacára, hogy a párt tagjainak nagy része a választókerületekben tartandó népgyűlésekre utazott, igen sokat jártak fenn. Az elnökség részéről gróf Batthyány Tivadar, a párt ügyvezető alelnöke töltött hosszabb időt a megjelent képviselők között, akik élénken vitatták a poli-

rencémre csak a lábam inán ment keresztül a golyó.

Tóth Kálmán odajött, kezet nyujtott. Én is odanyujtottam a kezem, de nem tudtam megállni, hogy oda ne mondjam:

— Lőni jól tudsz Kálmán, de verset írni — azt nem!

Nagyon sok apróságot lehetne így összeszedgetni. Otletes mondásai, tréfás kiszólásai szájról-szájra jártak az egyetemen. Ő, aki a nagy nyilvánosság előtt kritikái és politikai nézetei miatt szinte furdótt a népszerűtlenségben, az egyetem csöndes falai között — már mint a bölcsészhallgatók tantermei körül — a legnépszerűbb, a legtöbb szeretettel övezett professzora volt az ifjúságnak. Pedig a fiatalság szíve a mágnesű finom biztonságával csakis arrafelé fordul, amerről igazi szívjóóság, önzetlen lelki nemesség sugárzik feleje. Gyulai Páltól nem is tanulhatunk mást tanítványai, mint szintiszta becsületességet, igazság- és emberszeretetet. Ezért volt ő nagy, nemcsak mint író, hanem mint tanár is. Vége.

Világhírű „habig” kalapok Aszmann Ferencz uridivat üzletében, városházzal szemben.

tikai helyzetet. Batthyány Tivadar gróf a párttagok élénk helyeslése közben olvasta fel a mai napon az ország különböző részéből érkezett üdvözlő táviratokat, amelyekben a választópolgárság és pedig nem csupán függetlenségi párti kerületekből is a párt által megindított akcióhoz való lelkes csatlakozását jelenti be. A vasárnapi nap folyamán két inpozás nagy gyűlés volt a függetlenségi és 48-as pártnak, nevezetesen az egyik Békésen, ahol Holló Lajos, a párt alnöke, huszonöt képviselő társaságában jelent meg és rendkívül nagy hatással intézett lelkesítő beszédet a megjelent polgársághoz. A másik népgyűlést Tapolcán tartották, ahol különösen a dunántúli kerületek képviselői jelentek meg igen nagy számban.

Dr. Nagy György országgyűlési képviselő a Ferencvárosi függetlenségi és 48-as pártkörben vasárnap este nagyszabású beszédet mondott az önálló nemzeti bank érdekében. Beszédében bizonyította, hogy az önálló bankot 1911 január elsejére fel lehet állítani s árulóknak bélyegezte azokat, akik megtagadták a függetlenségi párt programját. Dr. Nagy Györgynek a kör nevében dr. Fülöp Gyula mondott köszönetet.

Választókerületéből dr. Nagy György a következő üdvözlőt kapta:

„Az önálló bank mellett való bátor, férfias, tántoríthatatlan küzdelmedért fogadd mindnyájunknak üdvözlőt. A balpárt kuruc politikáját gyönyörűen igazolták a legutóbbi események. A ti szűztiszta lobogótokon mindig ott ragyogott a nemzet gazdasági önállóságának jelszava s ti hívek maradtok mindig zászlótokhoz. Igéreted szerint várunk a kerületbe s nagy ünnep lesz nekünk, a Te időzösed napja. Inze Lajos pártelnök“.

A VÁRMEGYÉBŐL.

Püspökladány veszedelme.

Kenyértől megmérgezett gyermekek.

Hat embert mart meg a veszett kutya.

Debrecen, november 15.

Püspökladány városát egy kórborgó veszett kutya garázdálkodása tartja izgalomban, amely már eddig is szomorúan megdöbbentő nagyszámú áldozatot követelt magának. A mai nap folyamán hat embert és négy gyermeket szállítottak fel a Pasteur intézetbe, hogy ha lehetséges, elejét vegyék a küszöbön álló halálos veszedelemnek.

Az esetről a következőket jelent püspökladányi tudósítónk:

Váll István püspökladányi földmives háznál már évek óta volt egy ház őrzőkomondor. Ma reggel a háziak veszettség tüneteket észleltek a kutyán. A kutya nyála folyt, szeme elhomályosodott, farkát lába közt hordta és szaladtán jobbra balra kapkodott. A kutyát senki sem merde ártalmatlanná tenni és így jutott ki a kutya a kapun. A utcáról egyes házakhoz betért s így történt, hogy egyik háznál, ahol nem is sejtették a veszedelmet, kenyeret dobtak a kutyának. A veszett eb azonban nem ette meg a kenyeret, hanem a földön hagyta. Az udvaron négy kis gyermek jutszott, akik gyermeki ragasz-

kodással közeledtek a kutyához, amely azonban ismét az utcára ment.

A gyermekek mire oda értek, ahol a kutya volt, már csak a kenyér darabokat találták, melyeket a kutya a szájából kidobott és hátrahagyott. A kis gyermekek a kenyér darabokat felszedték a földről és jóízűen megették.

Ez idő alatt az utcán a kutyán egyre jobban erősödött a veszettség és az eléje kerülő embereket mind megmarta. Hat emberben ejtett mérges harapást, míg végre a nagy izgatottságban agyonütöttek a garázdálkodó ebet.

A hatóság azonnal intézkedéseket tett, nehogy a baj komolyabb mérveket öltsön és a veszett kutya által meg mart hat embert és a mérgezett kenyeret evő fiukat még a mai nap folyamán Budapestre a Pasteur intézetbe szállították beoltás végett.

De a városban levő többi házőrző komondorok, ölbeli ebek is kárát vallják veszett társuk garázdálkodásának, mert a rendőrség mindjárt a szerencsétlenség után elrendelte az ebzárlatot és az egész város területén és a baranyi telepen a kutyák kiirtását.

Az egész város nagy részvétet érez a szerencsétlenül járt emberek és gyermekek iránt és feszült figyelemmel várják a fejleményeket.

Életunt öreg ember. Horváth András becsületes szücsmester volt Hajdunánáson s 85 évet élt s nyolc gyermeknek volt az apja. Az öreg szücsmester már nem tudott kenyeret keresni és a szükség köszöntött be nála. Efeletti elkeseredésében ma felakasztotta magát s mire tettét észre vették már halott volt. A hajdunánási előljáróság értesítette az esetről az ügyészséget, amely a temetési engedélyt megadta.

Kereskedelem, ipar.

Hol épül a gőzcukorkagyár? A debreceni gőzcukorkagyár telket kért a várostól, amelyen nagyobb aranyu gyárat építene fel. A városi tanács mai ülésében a bábaképezde hátamegetti 1090 négyszögölnyi területet jelölte ki a gyár céljaira, de azzal a kikötéssel, hogy ha a terület egy részére a vasutnak valamikor szüksége leend, úgy tartoznak azt a városnak visszaadni.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Középiskolai tanárok gyűlése. A debreceni kerületi tanári kör szombaton délután tartotta első s egyszersmind tisztújító gyűlését helybeli s vidéki tagjainak tömeges részvételével. Dóczy Imre elnök szép megnyitó szavai után a kör közfelkiáltással újból megválasztotta a tavalyi tisztikart. Ezután dr. Csürös Ferenc tartotta meg felolvasását. A kör tagjai nagy érdeklődéssel hallgatták a fontos pedagógiai kérdést fejtegető előadást. Nyomában széleskörű vita indult meg, amelyben a jelenlevők csaknem valamennyien résztvettek s melynek során az az óhajtatás jutott kifejezésre, hogy óhajtatandó a dolgozatnak a Tanáregyesületi Közölnyben egész terjedelmében való közzététele és így szélesebb körben való megismertetése. Szó esett azután a november hó végére tervezett tanárkongresszus ügyéről is, melyen a középiskolai tanárság annyi égető, régi sérelméről kellene tanácskoznia. Mivel azonban a mostani zavaros politikai viszonyok mellett a kongresszus állásfoglalásának nem sok eredményét lehetne várni, a debreceni kör is hozzájárult a központi vezetőség azon tervéhez, hogy a kon-

gresszust csakis akkor hívja össze, mikor olyan kormány alakul, mely — mint felelős kormány — a kifejezett panaszok orvoslására jogosult lesz.

Irodalom, művészet.

Vecsey hangverseny. Vasárnap este tartotta Vecsey Ferenc, a magyar névnek oly nagy tiszteletet szerzett hegedűművész önálló hangversenyét. A debreceni közönség — talán a sok hangversenytől kimerülten — részvételestől tüntetett. Alig 200 főre terjedő, de a művészetet igazán méltányolni tudó előkelő hallgatóság előnyösen volt megeléve a fiatal művész sokat fejlődött játéktól és mind végig a legnagyobb figyelemmel élvezte az ördögien briliáns technikájú előadást. Bruch Hegedűkoncertjével kezdette meg műsorát, ezután a Corelli által 1653-ban szerzett La folia című darabot játszotta; a fenomenális technikával és hű felfogással előadott számot lelkesen megtapsolta a közönség. Wienawski Air russe című műve után a hallgatóság elragadtatásában ráadást követelt. A szimpatikus művész erre Dworzak Humoreskjével köszönte meg a meleg ovációt. Schubert Ave Mária után Chopin Nocturnója s ezután Wienawski Scherzo-tantellája következett a legszebben és bámulatos precizitással előadva. A műsor utolsó pontja a hangverseny csillaga, Paganini Ipálpitije volt, amelyben előforduló igen nehéz és nagy gyakorlottságot igénylő cadenziák és a tüneményes tisztaságu flageolettek előadása megvesztegette a hallgatóság tetszését és percekig ünnepelte a kiváló megjelenésű és páratlan művészetű fiatal hegedűst. Wienawski Rondino-jával és Schumann Träumerei-ával szerezte meg előadását és honorálta a percekig tartó tapsvihart, amelyet a közönség elragadtatása kiváltott. A kevesek — kik ott voltak — egy jól sikerült és kellemes emlékü hangverseny behatása alatt oszlottak szét. Akiknek nem volt alkalmuk meghallgatni a kitünő hegedűművész remek hangversenyét, méltán elmondhatják, hogy sokat vesztek. D - a,

Pártértekezlet a Bikában.

Mindenki elítélte a példátlan merényletet.

Bakonyi Samu szenzációs leleplezése.

Debrecen, november 15.

A félbeszakított pártgyűlésről igen sokan, a párt és polgárság legtekintélyesebb vezetői közül Kertész Mihály és Haranghy Sándor alelnökök vezetésével az Arany Bika cukrásztermébe kísérték a képviselőket, dr. Bakonyi Samut, az országos párt alelnökét, Csanak János és dr. Tüdös János képviselőinket.

Kertész Mihály nyitotta meg az értekezletet. A történetek felől nagy felháborodással nyilatkozott.

Burger Péter férfias felszólítást intézett a jelenvoltakhoz, ha van olyan ember jelen, aki a zavargókhoz tartozik, távozzon. Vagy pedig az esetleg elhangzott megbélyegző szavakat magára veheti.

Dr. Bakonyi Samu szintén elítélőleg nyilatkozott az orvmerénylet felől. Ők lejtettek, hogy az országos párt válságai között felvilágosítsák a választókat. Ekkor akadt ember, aki személyes érvényesüléséért, csak-hogy bosszút állhasson, ilyen jelenetet rögtönöz. Fájdalmas ez. Az ilyen szó nélkül eltűnni nem szabad, hogy a hatalmas párt tisztas munkálkodását megmentsék, előbb teljes nyugodalmat kell teremteni. A párt

Czipők!

legolcsóbban a Központi Czipő és Kalap
áruházban, Dreher mellett.

jövőjét, a város becsületét kell megmenteni, mert a debreceni polgárság józan híre, becsületes híre a demagógia erőszakjának nem eshetik áldozatul.

Roskovitz Arthur napirendhez való felszólalása után Jenei Miklós kijelentette, hogy ez a csúf botrány nem bomlasztotta fel a pártot, sőt megerősítette. Az értekezlet bizza az elnökségre, az intéző bizottságra a közgyűlés előkészítését, a szükséges intézkedések megtételét. Nagy örömmel hallgatja meg, kéri fel nyilatkozásra a képviselőket.

Dr. Tüdös János is a legnagyobb felháborodással itéli el az előidézett botrányt. Akkor amikor az országos párt kebelében a régi nagynevű vezér úgy kérte a bizalmat, hogy programot, az elveket függesszük fel. Kovessük vakon, mert semmit sem tudunk megvalósítani! Hogy ez a többség szavazógéppé süllyedjék, Bécs akaratának szavazógépjévé, ekkor többé nem néztük a személyt, csak az elveket, melyeket a vezér apja tűzött ki. Ekkor nem adhattuk meg a bizalmat, amire Kossuth Ferenc Apponyival kilépett a pártból. Ilyen körülmények között jöttünk le a párt szervezésében segédkezni. A vezér ingatagsága miatt nem érvényesíthette a párt erejét, ezért nőttek meg Bécsnek a szarvai. Tehát a tekintélyes kisebbség lépése után nekünk az ellenállás terére kellett lépniünk... Ilyen körülmények között Debrecenben egy férfi került —

— Pofátlan!

Dr. Tüdös János: — aki azt követelte, hogy a debreceni párt atazza meg magát előtte. Aki a felrevezetett polgársággal, felbujtogatott néptömeggel megakadályozta, hogy a szervezést keresztül vihessük. Hazafias érzésünket keserűség fogja el, midőn a polgárság akarata elő gátat vet egy *bujtogató*... Azért ameddig ezek a szennyes hulakok le nem eslapulnak, a szervezést megejteni nem lehet. Idő kell ahhoz, míg ez a gyalázatos piszok elfog simulni. Addig is kérdézi, helyes-e hazafias érzésből megtett lépéseket? Hajlandók-e őket képviselőtarsaival együtt továbbra is támogatni.

Dr. Juhász Nagy Sándor, dr. Szűts Géza mindketten a polgárság osztatlan bizalmát fejezték ki lelkes szavakkal, — utánuk dr. Bakonyi Samu tett szenzációs kijelentéseket politikai életünk kulissza-titkairól:

— Zavarok mindenütt történhetnek — ugymond, — de arról meg van képviselőtarsaival győződve, hogy míg az elvek alapján annak, addig a polgárok bizalma is bizonyos. Hiszen az elvek alapján választották meg őket. Ami a mostani közgyűlésen bekeverték, már az első kerületi választáskor érezték. De emlékezzenek vissza a tavaszi választási küzdelmekre, akkor — bar kerületenül is — mintegy 91 képviselő jelent meg itt Debrecenben. Torkaszakadtából kiáltoztak az önálló bank mellett. Hol volt akkor a vezér előrelátása, aki pártja nagy részét ilyen kiváltságokba beengedte, hiszen még a kaszinói ebéd után is azt hangoztatta, hogy itt lenni nem lehet a párt elveivel. Az országba is az ő üzenetével, nevével mentek szét, — amde a vezérrel mindig annak volt igaza, aki utóljára beszélt vele. Megvallja, hogy az a csel kedete, midőn a koalícióba belement, nem egyezt mindenben eiebbi kijelentéseivel. Amde választói is belementek, hogy az alkotmány megmentéséért a koalíciós pártokkal működjenek. Midőn azonban tárgyalás alá bocsátottuk a választói jogot, abból korosszülőt csináltak, felnyitott szemünk, hogy itt mitől pártot készült a függetlenségi párt ellen. Ekkor bontották a „paktum“-ban lenem kötött nemzeti bank mellett a zászlót. Ekkor meg Kossuth Ferenc maga mondta, hogy a koalíció feantartása lehetetlen. Felmentettnék érezték magukat a zászlót bontották. Beszélnek személyek érvényesüléséről is. Hiszen Justh Gyula a legszebb közjogi állást hagyta ott. Batthyány-Hollónak három ízben kinaltak miniszteri tárcát. Már júniusban elmentek ők hatan Kossuthhoz, a vezérhez.

— Elérkezett az idő, hogy a bankot megcsináljuk.

— Ne ragaszkodjatok terminushoz, mondta Kossuth.

— Ezt a terminust a köszvény csinálta. Mi nem árnthatjuk a nemzetet.

— Kevesen gondolkozhattok így a pártban?

— A tulnyomó többség a miénk!

— Ekkor történtek a Teleki féle aláírások, hogy Kossuthot meggyőzzük az igazságunkról. Am, mások lerántották a palást. Mesélték, hogy Kossuth azért nem lehetett miniszterelnök. Az „ügyvivőségre“ kijelenti, a bankos-csoportot azzal nyerték meg, hogy a királytól többet kivihetnek ősszel, mert akkor sok pénzre lesz szükségök. De, kikötötték a parlamenti határozatot, hogy a többségből választják a kormányt, ha csak a házat fel nem oszlaják. A párt ezen kivánságát — ugymond — éppen én juttattam a ház elé. Előbb illemből elmentem a vezérhez, Kossuth ezt helyben hagyta!... Most pedig Kossuth Ferenc eláult, eserbent hagyta a pártot. Abrakos tarisznyával kecségette őket, de fenyegetődött is, hogy tudják meg, kitől kapták a mandátumot. — Ezt önérettel nem lehetett eltűrni. Mi bálványoknak nem hódoltunk inkább összetörtük a bálványt. Akárhányan maradnak is, ezt megkellett tenniök. Kossuth Ferenc azt mondja, hogy ő tette nagygyűlést, mikor hazajött Justh Gyula elnö ségével 102 agból állott a párt, Kossuth alatt a Bánffy választáskor 52 re apadt. Ilyen erőszakos választásokat ma nem lehet csinálni, am most majd özönlik a Judás párt, azért kell fentartani a közös bankot, mert a tavaszi vértelen háboru idején is közös bank előlegezte a hadiköltéseket! mivel két külön bank ezt nem fogja megtenni, az érdekelt körök most milliókat kérnek a lélekvásárlásra fordítani. A Ju-th-pártból sok képviselő állást, befolyást dobott oda a meggyőződésért, elveikért, kéri ezt kövessék a választók is, ekkor kivihetjék az ország függetlenségét. Ezen az alapon kéri a bizalmat igérik hogy becsületes képviselői lesznek a becsületes debreceni polgárságnak.

Csanak János meleg, lelkes, közvetlen szavakkal egy helyi előkelőséggel folytatott beszélgetésére is érdekesen hivatkozva felelt, hogy a debreceni bankos ülés előtt udvariasságból bejelentették Kossuth Ferencnek. Kossuth helyeselte lépésüket, sőt Justh János egy megjegyzésére kijelentette:

— Ha az önálló bankot nem adja meg a király, ellenzékbe megyünk!

Kérdi, hol volt itt a vezéri előrelátás, belátás? Ha így nyilatkozott! Ma meg árnitani, hazudozni k ilene! Ilyen szerepre nem vállalkozhattak. Nem vállalhatták, hogy szövetkezzenek az önálló bank ellensegeivel. Köszöni az értekezletnek és a jelen volt 23 intézőbizottsági tagnak bizalmát.

Kovács János (ref. lelkész) nagy lelkesedéssel nyilatkozt ki, hogy igaz magyar képviselők módjára jártak el. Hunyaszkodással jogokat kivinni nem lehet, ami pedig a merényletet illeti, amely a párt tisztességet feltett, amely nemcsak az illemben, de egyéni tiszt-sségbe is ütközött, ezzel majd beszámolnak a debreceni polgárok. Ezzel tovább nem foglalkozik, az értekezlet elő határozati javaslatot terjeszt elő, amelyet egyhangu lelkesedéssel fogadott el az értekezlet, ebben üdvözölték Meskó Lászlót, az országos függetlenségi és 48-as párt ujonnan választott elnökét, magát a pártot további rendithetetlen kitartásra buzdították, bizalmat fejeztek ki dr. Tüdös János első, dr. Bakonyi Samu második, Csanak János harmadik választókerületbeli képviselőinknek is.

Az értekezlet ezután nagy tüntetéssel ünnepelte dr. Bakonyit, mint az országos függetlenségi párt egyik új alelnökét.

Majd Burger Péter felszólalására az értekezlet kérelmet irt alá és intézett a párt intéző bizottságához, hogy azt az alakot, aki már háromszor követett el merényletet a párt ellen, a többi bujtogatókkal együtt rekesszék ki a pártból.

Elfogadták! Majd a képviselők éltetésével az értekezlet véget ért.

UJDONSÁGOK.

— A vasárnapi pártgyűlésről. A debreceni függetlenségi és 48-as párt elnöksége vasárnap délután 3 órára közgyűlésre hívta össze a párt választópolgár tagjait. — Napirend szerint két tárgya lett volna a közgyűlésnek. Az új szervezeti szabályzat megvitatása, elfogadása és az üres elnöki szék betöltése. Azonban ezt a közgyűlést, amely a Korona disztermébe volt összehívva, nem lehetett megtartani. Nem pedig dr. Varga Lajosé miatt. Napok óta felizgatott 200—250 főre tehető hívével megszállotta már 2 óra tájt vagy előbb az elnöki asztalnak környékét. A sulybeli és erkölcsi erő hanggal igyekeztek pótolni. Három óra után már annyira vitték, hogy Varga Lajost „elnöknek“, t. i. „pártelnöknek“ is ki akarták kiáltani még a gyűlés megnyitása előtt. Ez a baleset mégsem következett be, mert a párt higgadt elemei is gyülekezni kezdtek. Megérkeztek pártunk legtekintélyesebb, régi vezetői is. Elkísérték dr. Bakonyi Samu, Csanak János, dr. Tüdös János képviselőinket, akik az ország legjelentősebb eseményéről óhajtották felvilágosítani a közgyűlés tagjait, tudniillik az országos pártban bállott szakadásról. Erre nem került a sor! Nem kerülhetett egyébként sem komoly tárgyalásra, mert a Vargák szervezettjei megakadályozták nagyérdemű elnökünket, Somogyi Pált, ugy a képviselőinket is felszólalásaikban Vargák akarták hatalmukba keríteni a közgyűlés vezetését. Erőszakkal, fenyegetőzésekkel, zijongással akarták önös- és titkos törekvéseik megvalósítását Debrecen független polgárságára varrni. Hogy tudniillik Varga legyen a pártelnök! Meg is próbálkozott Varga Lajos a „szónarccal“, de hiába környékeztek a „szervezettjei“, a felháborodás, a tiltakozás viharzása belefototta a szót a merész kezdeményezőbe. Végezetül is Somogyi Pál elnök kénytelen volt berekeszteni a közgyűlést, mire a független polgárok a legnagyobb felháborodással vonultak ki a teremből. Vargák, a *fucscsba* ment *pucscs* szerkesztői magokra maradtak.

— A Csokonai-kör ünnepi felolvasó ülése. November 17-én, Csokonai Vitéz Mihály születése napján kezdte meg a Csokonai-kör felolvasó üléseinek sorozatát. A megnyitó s egyszersmind Csokonai emlékezetének szánt ünnepi felolvasó ülés iránti élénk érdeklődés mutatkozik a kör tagjai között, általában Debrecen művelt közönsége részéről. A felolvasó ülés a már közölt műsorról az Arany Bika disztermében lesz s pontban 5 órakor kezdődik. Az ülés után a Csokonai-körnek régibb hagyományát felújítva, a választmány tagjai barátságos vacsorára gyűlnek ugyancsak az Arany Bikában, külön étteremben.

— Fényes esküvő. Kedden délután 6 órakor a r. kath. templomban fényes esküvő lesz. Csanak József helybeli nagykereskedő bájos és nagyműveltségű leányát Dítát ekkor fogja oltárhoz vezetni a 3-ik honvédegyezred daliás hadnagya Ollinger Bela. Az esküvő fényét emelni fogja a 12 kedves koszorus leány, kik a hatalmas men tet pártjaikkal megnyitják és a nagyszámu, előkelő rokon, kik mintegy 150-en lesznek a mene ben. Az esketést Gróh Ferenc prépost-kanonok fogja végezni fényes papi segédlettel. Az esküvő után a násznép a Bika szállodába vonul, hol a diszteremben tartandó estély fejezi be a fényes ünnepélyt. Ez után az ifju pár több heti tartózkodásra Wien-be utazik.

— „Debreceni Bank Részvénytársaság“ cég alatt félmilióna korona alaptőkével új pénzüzetet alakult vasárnap Debrecenben. Az alapítók megbízásából Szávay Gyula kamarai titkár hívta össze a részvényesek közgyűlését s ugyan ő fejtette ki az új vállalat programját, lényegében azzal jelölte meg a célt, hogy az új intézet a bankület és

pénzgazdálkodás szokásos ágai mellett különösen a kereskedelmi hitelnek s az ipartermelés forgalmazásának kívánja működését szentelni, fokozatosan beállítandó áruosztályi tevékenységgel is. Az alakuló gyűlés, melyen a város kereskedelmi osztályának színe-java vett részt, tudomásul vevén, hogy az alapítóke tulajdonosok a részvényjegyzők a jegyzett összeg 50 százalékát be is fizették, a társaság elnökévé Szávay Gyulát, a felügyelő-bizottság elnökévé Leszkay Ferencet, jogtanácsossá dr. Nyiri Ernőt, ügyvezető igazgatóvá Klein Jenőt, a tiszaujlaki takarékpénztár vezérigazgatóját választotta. Az új intézet 1910 január 1-én kezdi meg működését s üzemhelyiségei a piaci-utcai Hutflesz fele ház első emeletén lesznek. Az intézet igazgatósága, felügyelő bizottsága a következőleg alakult meg: Igazgatóság: Szávay Gyula, Nagy Jakab, Klein Ignác, Balogh Kálmán, dr. Brüll Henrik, Halmágyi József, dr. Handel Vilmos, dr. Láng Jakab, Nagy Albert, dr. Nyiri Ernő. Két hely függőben. Felügyelő-bizottság: Leszkay Ferenc, dr. Szász Adolf, Grünberger Ignác (Ujfehértó), Oláh Károly, Groszmann Ignác, dr. Hódy Béla.

— **Választmányi ülés a Csokonai-körben.** Élénk érdeklődés közben folyt le a Csokonai-kör mai választmányi ülése. Az ülésen megjelentek Géresi Kálmán elnöke alatt dr. Barc-a János, dr. Boldizsár Kálmán, dr. Csürös Ferenc, dr. Dóczy Emil, Jánossy Zoltán, Kardos Albert, Komlóssy Arthur, Páfi József, Pápai József, dr. Papp Károly, S. Szabó József és Szathmáry Zoltán választmányi tagok. A napirend előtt az elnök kegyeltes szavakkal emlékezett meg az elhunyt ösz költőről, Gyulai Pálról, azután kijelentette, hogy a kör üdvözölte egyik alelnökét: dr. Tüdös Jánost képviselővé való megválasztása alkalmából, aki megleghangu beszédben válaszolt. A körnek a napokban lejárt 300 koronás iródmű pályázatára beérkezett műveknek megbirálására kiküldték Szávay Gyulát, dr. Dóczy Emilt és S. Szabó Józsefet. Foglalkozott a választmány ezután a Csokonai kert ügyével, amelyet a villamos vasut ketté fog szelni. Elhatározták, hogy a kertet nem tartják fenntartandónak, hanem gondoskodnak más emlékkertről, amelynek előkészítését egy bizottság fogja eszközölni. A Magyar Társadalomtudományi Egyesületnek egy helyi bizottság szervezésére vonatkozó kérését elvetették. A téli felolvasó ülésekre nagy előkészületeket tettek, megrendelték Mikszáth műveinek jubiléus kiadását, köszönetet szavaztak Kozma Andornak és Haranghy Györgynek, akik jeles művekkel ajándékozták meg a kört.

— **Az intéző bizottság üléséből.** A debreceni független-égi és 48-as párt intéző bizottsága hétfőn délután 23 tag jelenlétével ülést tartott, más helyen ismertett ki-erkesztési ügyet intéztek el. Azután dr. Juhász-Nagy Sándor jegyző indítványára a következő sürgőnyt küldték fel Budapestre:

„Meskó László urnak, az orsz. függ. és 48-as párt elnökének Budapest. Debreceni pártunk intéző bizottsága egyhangu lelkesséssel képviselőinknek bizalmat szavazott, az országos függetlenségi és 48-as pártot és elnök urat határtalan ragaszkodásáról és vég-ökig menő támogatásáról biztosítja. Haranghy Sándor elnök, Juhász-Nagy Sándor dr. jegyző”.

A sürgönyön kívül feliratban is üdvözlik és biztositják a pártot rendíthetetlen bizalmukról, ragaszkodásukról. — Végül legnagyobb sajnálkozásuk kifejezése mellett vettek tudomásul, hogy régi, nagyérdemű elvtársunk Pethő István az utcai elnökségről lemondott és visszavonul. Erdemeit jegyzőkönyvileg örökítik meg.

— **A Polgári Asztaltársaság** a következő meghívót boesátotta ki: Meghívó. A szegény gyermekek felruházására alakult Polgári Asztaltársaság a Dréher söresarnok téli kerthelyiségében november 20-án este pont 7 órakor tartja Felruházó Estélyét és tisztújító közgyűlést, melyre kívül címzettet és becses családját tisztelettel meghívjuk. Az asztaltársaság 100 gyermeket ruház fel. Főlkértenek a hölgyek családias estélyünkhöz egyszerűen megjelenni. Felruházás után va-

csora étlap szerint, utána tánc. A Polgári Asztaltársaság elnöksége. — Kérjük mindazon t. tagtársak szíves elnézését és a felruházási estélyen való megjelenését, kik tévedésből meghívót nem kaptak. A Polgári Asztaltársaság elnöksége.

— **Adomány a siketnémáknak.** Egy magát megnevezni nem akaró uriember a mai napon 10 koronát juttatott kezeimhez a siketnémák javára, mely kegyes adományért — amidőn azt nyilvánosan nyugtázom — hálás köszönetemnek adok kifejezést. Debrecen, 1909 november 14. Oláh Károly, tanácsnok.

— **Két nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Pozsonyi Eszter ref. 28 napos, Biber Ilona ref. 16 éves, Nagy Ferencné ref. 73 éves. öz. Ieés Mihályné ref. 26 éves, Szemere Róza ref. 33 éves, Kozma Péter ref. 83 éves, Tarsai Bálint ref. 37 éves, Varju (utónevét nem kapott) ref. 2 napos, Rimóczy Róza ref. 5 napos, Bőszörményi Katalin ref. 2 hónapos, Tóth Lajos ref. 8 napos, Bardócz N. r. kath. 1 napos, Fülöp Jánosné ref. 66 éves.

— **Szerencsétlenség football játék közben.** Vasárnap délután a nagyerdei játszótéren footballozás közben végzetes szerencsétlenség érte Bőszörményi Lajos első kereskedelmi iskolai tanulót. Egyik barátja a mérkőzés hevében oly erővel rugta térden, hogy kettőrt a lába. A mentők szállították a szerencsétlenül járt fut a közkórházba, ahol most ápolják.

— **Szegény asszony pénze.** Egy szegény asszony járt tegnap az esteli órákban a rendőrség bünygyi osztályán s szinte sirva panasolta Harmathy rendőrbiztosnak, hogy a sertésvásártéren ismeretlen tettes zsebéből 150 koronát ellopott. A rendőrbiztos a csendőrséghez utasította a szegény asszonyt, hogy ott tegyen feljelentést a vakmerő, ismeretlen tolvaj ellen.

UJÉVKOR

a „DEBRECZENI KÉPES
KALENDÁRIUM“-ot —
minden előfizetőnknek
díjmentesen küldjük
meg.

SZINHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Folyó szám 43. B) bérlet 14. szám.

Ujdonság!

Iglói diákok.

Daltörténet.

Főbb szereplők:

Gyöngyi Jolán	Horváth Kálmán
Torma Zsiga	Kemény Lajos
Győre Alajos	Arkosi Vilmos
Ligeti Lajos	Bombay Gusztáv

Holnap, kedden, november 17-én

Iglói diákok.

Daljáték.

Heti műsor: Csütörtökön: „Hanka“, komédia. Pénteken: „Hanka“, komédia. Szombaton: „Hanka“, komédia. Vasárnap délután: „Dollárkirálynő“, operette. Este: „Tüskérőzsa“, operette.

* **Iglói diákok.** Vasárnap este került bemutatásra Farkas Imre 4 felvonásos kedves diáktörténete elsőrendű szereposztásban. A darabot ma és holnap megismétlik. A bemutatón jelen volt a szerző is, akit a közönség tüntető tapsokkal többször hívott a lámpák

elő, a második felvonás végén pedig Ferenczi rendező és Zilahy üdvözölték a színtársulat nevében és két babérágat nyújtottak át neki. A darab részletes bírálatát lapunk mai számából térszűke miatt kimaradt, melyet azonban lapunk holnapi számában közölni fogunk.

* **Hanka.** A színtársulat legközelebbi nagy ujdonsága Zapolcsky Gabriella lengyel író Hanka című darabja lesz, melyet a szerző komédiának keresztelt. A Hanka egy különleges genréja a daraboknak és a középosztály büneivel foglalkozik. Erős gúny, maró szatira jellemzi a Hanka stílusát, melynek minden szava azonban igaz és való. — A legnehezebb, de egyuttal leghálásabb szerepet Gerő Ida adja, mellette Hahnel, Bátor, Huzella, Gyöngyi Jolán, Szilágyi Berta, Kemény és Győre vannak nagyobb szerepekben foglalkoztatva. Az ujdonság bemutatója csütörtökön lesz.

SPORT.

A Tornaegylet jégpályája. A debreceni Tornaegylet a nagyerdei kisvasuti megálló előtt elterülő helyen jégpályát akar létesíteni. E célra kérte a várostól a terület átengedését. A tanács kiadta az ügyet véleményezés végett Aczél Géza főmérnöknek és Roncsik Lajos főszámvevőnek.

Tájékoztató.

— (Mulatságok s egyéb szórakozásokról.) —

November 19., Pénteken:

Hajdu Marcolné, Szendy Árpád, Mooshammer Román és Reininger Ottó hangversenye a Bikában. Kezdeté 8 órakor.

November 21., Vasárnap:

Az Erzsébet egyesület thea délutánja a Royal disztermében. Kezdeté 5 órakor.

December 3., Péntek:

Thomson Cesar és Kaufmann Francilló Hedvig hangversenye a Bikában. Kezdeté este 8 órakor.

December 7., Vasárnap:

Sauer Emil zongoraművész hangversenye a Bikában. Kezdeté 8 órakor.

Január 15., Szombat:

Culp Julia s az orosz trio hangversenye a Bikában. Kezdeté 8 órakor.

TÁVIRATOK.

A miniszterek kihallgatása.

Budapest, november 15. Gróf Andrássy Gyulát 11 órakor fogadta kihallgatáson a király. A kihallgatás ötnegyed óráig tartott. Az eredményről Andrássy mit sem közölt az ujságírókkal.

Kossuth Ferenc egy órát járult a király elé. A Kossuth kihallgatása csaknem egy óra hosszat vett igénybe. Kossuth két órakor a Magyar Házba hajtattott, ahol a reá várakozó ujságírókkal csak annyit közölt, hogy a király kegyesen fogadta, a válság ügyében döntés nem történt s minden valószínűség szerint legközelebb ismét kihallgatáson fogadja a király a minisztereket.

Wekerle Sándor minisztertársai kihallgatásai után ismét meghívót kapott a királyhoz. Délután 2 órakor fogadta őt a király. Ő felsége tudtára adta Wekerlének hogy a válság dolgában tovább is folytatták a tárgyalásokat, melyekről legközelebb jelentést fog kérni, amikor is dönteni fog.

A kihallgatások után a miniszterek délután 6 órakor visszautaztak Budapestre.

jövőjét, a város becsületét kell megmenteni, mert a debreceni polgárság józan hite, becsületese hite a demagógia erőszakjának nem eshetik áldozatul.

Roskevitz Arthur napirendhez való felszólalása után Jeney Miklós kijelentette, hogy ez a csuf botrány nem bomlított fel a pártot, sőt megerősítette. Az értekezlet bizza az elnökségre, az intéző bizottságra a közgyűlés előkészítését, a szükséges intézkedések megtételét. Nagy örömmel hallgatja meg, kéri fel nyilatkozásra a képviselőket.

Dr. Tüdös János is a legnagyobb felháborodással itéli el az előidézett botrányt. Akkor amikor az országos párt kebelében a régi nagynevű vezér úgy kérte a bizalmat, hogy programot, az elveket függesszük fel. Kovessük vakon, mert semmit sem tudunk megvalósítani! Hogy ez a többség szavazógéppé süllyedjék, Bécs akaratának szavazógépjévé, ekkor többé nem néztük a személyt, csak az elveket, melyeket a vezér apja tűzött ki. Ekkor nem adhattuk meg a bizalmat, amire Kossuth Ferenc Apponyival kilépett a pártból. Ilyen körülmények között jöttünk le a párt szervezésében segédkezni. A vezér ingatlansága miatt nem érvényesíthette a párt erejét, ezért nőttek meg Bécsnek a szárnya. Tehát a tekintélyes kisebbség lépése után nekünk az ellenállás terére kellett lépniük... Ilyen körülmények között Debrecenben egy férfi került —

— Pofátlan!

Dr. Tüdös János: — aki azt követelte, hogy a debreceni párt alazza meg magát előtte. Aki a felrevezetett polgársággal, felbujtogatott néptömeggel megakadályozta, hogy a szervezést keresztül vihesse. Hazafias erőszakkal kezesülégg fogja el, midőn a polgárság akarata elő gátat vet egy *bujtogató*... Azért ameddig ezek a szennyes hulakok le nem eslapulnak, a szervezést megejteni nem lehet. Idő kell ahhoz, míg ez a gyalázatos piszok elfog simulni. Addig is kérdezi, helyes-e hazafias érzésből megtett lépéseket? Hajlandók-e őket képviselőtársaival együtt továbbra is támogatni.

Dr. Juhász Nagy Sándor, dr. Szűts Géza mindketten a polgárság osztatlan bizalmát fejezték ki lelkes szavakkal, — utánuk dr. Bakonyi Samu tett szenzációs kijelentéseket politikai életünk kulissza-titkairól:

— Zavarok mindenütt történhetnek — ugymond, — de arról meg van képviselőtársaival győződve, hogy míg az elvek alapján annak, addig a polgárok bizalma is bizonyos. Hiszen az elvek alapján választották meg őket. Ami a mostani közgyűlésen következett, már az első kerületi választaskor érezték. De emlékezzenek vissza a tavaszi választási küzdelmekre, akkor — bar kerületi is — mintegy 91 képviselő jelent meg itt Debrecenben. Torkaszakadtából kiáltoztak az önálló bank mellett. Hol volt akkor a vezér előrelátása, aki pártja nagy részét ilyen kiváltságokba beleengedte, hiszen még a kasznói ebéd után is azt hangoztatta, hogy hűlen nem lehet a pji elveivel. Az országba is az ő üzenetével, nevével mentek szét, — amde a vezérrel mindig annak volt igazsága, aki utóljára beszélt vele. Megvallja, hogy az a csel kedete, midőn a koalícióba belement, nem egyezt mindenben eiebbi kijelentéseivel. Amde választói is belementek, hogy az alkotmány megmentéséért a koalíciós partokkal működjenek. Midőn azonban tárgyalás alá bocsátottuk a választói jogot, abból korosszülőt csináltak, felnyílt a szemünk, hogy itt mitől járhat készülni a függetlenségi párt ellen. Ekkor bontottak a „paktum“-ban lenem kötött nemzetünk mellett a zászlót. Ekkor meg Kossuth Ferenc maga mondotta, hogy a koalíció fenntartása lehetetlen. Felmentettnek érezték magukat Zászlót bontottak. Beszélnek személyek érvényesüléséről is. Hiszen Justh Gyula a legszebb közjogi állást hagyta ott. Battthyány-Hollónak három ízben kinaltak miniszteri tárcát. Már júniusban elmentek ők hatan Kossuthhoz, a vezérhez.

— Elérkezett az idő, hogy a bankot megcsináljuk.

— Ne ragaszkodjatok terminushoz, mondta Kossuth.

— Ezt a terminust a köszvény csinálta. Mi nem ámíthatjuk a nemzetet.

— Kevesen gondolkozhattok így a pártban?

— A tulnyomó többség a miénk!

— Ekkor történtek a Teleki féle aláíratások, hogy Kossuthot meggyőzzük az igazságunkról. Am, mások lerántották a palást. Mesélték, hogy Kossuth azért nem lehetett miniszterelnök. Az „ügyvivőségre“ kijelenti, a bankos-csoportot azzal nyerték meg, hogy a királytól többet kivihetnek ősszel, mert akkor sok pénzre lesz szükségök. De, kikötötték a parlamenti határozatot, hogy a többségből válasszák a kormányt, ha csak a házat fel nem oszlatják. A párt ezen kivánságát — ugymond — éppen én juttattam a ház elé. Előbb illemből elmentem a vezérhez, Kossuth ezt helyben hagyta... Most pedig Kossuth Ferenc eláulta, eserbenghagya a pártot. Abrakos tarisznyával kecségtette őket, de fenyegetődött is, hogy tudja meg, kitől kapták a mandátumot. — Ezt önérzettel nem lehetett eltűrni. Mi bálványoknak nem hódoltunk inkább összetörtük a bálványt. Akárhányan maradnak is, ezt megkellett tenniök. Kossuth Ferenc azt mondja, hogy ő tette nagygyűlést, mikor hazajött Justh Gyula elnö ségével 102 agból állott a párt, Kossuth alatt a Bánffy választaskor 52 re apadt. Ilyen erőszakos választásokat ma nem lehet csinálni, ám most majd özönlik a Judás párt, azért kell fenntartani a közös bankot, mert a tavaszi vértelen háboru. idején is közös bank előlegezte a hadiköltéseket! mivel két küön bank ezt nem fogja megtenni, az érdekelt körök most milliókat kérnek a lélekvásárlásra fordítani. A Justh-pártból sok képviselő állást, befolyást dobott oda a meggyőződésért, elvekért, kéri ezt kövessék a választók is, ekkor kivivhatják az ország függetlenségét. Ezen az alapon kéri a bizalmat igérik hogy becsületese képviselői lesznek a becsületese debreceni polgárságnak.

Csanak János meleg, lelkes, közvetlen szavakkal egy helyi előkelőséggel folytatott beszélgetésére is érdekesen hivatkozva felel, hogy a debreceni bankos ülés előtt udvariasságból bejelentették Kossuth Ferencnek. Kossuth helyeselte lépésüket, sőt Justh János egy megjegyzésére kijelentette:

— Ha az önálló bankot nem adja meg a király, ellenzékbe megyünk!

Kérdi, hol volt itt a vezéri előrelátás, belátás? Ha így nyilatkozott! Ma meg ámítani, hazudozni k ilen! Ilyen szerepre nem vállalkozhattak. Nem vállalhatták, hogy szövetkezzenek az önálló bank ellenségeivel. Köszöni az értekezletnek és a jelen volt 23 intézőbizottsági tagnak bizalmát.

Kovács János (ref. lelkész) nagy lelkesedéssel nyilatkoztik ki, hogy igaz magyar képviselők módjára jártak el. Hunyaszokdassal jogokat kivívni nem lehet, ami pedig a merényletet illeti, amely a párt tisztessé mutján foltot ejtett, amely nemesak az illembé, de egyéni tisztességbe is ütközött, ezzel majd beszámolnak a debreceni polgárok. Ezzel tovább nem foglalkozik, az értekezlet elő határozati javaslatot terjeszt elő, amelyet egyhangu lelkesedéssel fogadott el az értekezlet, ebben üdvözölték Meskó Lászlót, az országos függetlenségi és 48-as párt ujonnan választott elnökét, magát a pártot további rendíthetetlen kitartásra buzdították, bizalmat fejeztek ki dr. Tüdös János első, dr. Bakonyi Samu második, Csanak János harmadik választókerületbeli képviselőinknek is.

Az értekezlet ezután nagy tüntetéssel ünnepelte dr. Bakonyit, mint az országos függetlenségi párt egyik új alelnökét.

Majd Burger Péter felszólalására az értekezlet kérelmet irt alá és intézett a párt intéző bizottságához, hogy azt az alakot, aki már háromszor követett el merényletet a párt ellen, a többi bujtogatókkal együtt rekesszék ki a pártból.

Elfogadták! Majd a képviselők öltetésével az értekezlet véget ért.

UJDONSÁGOK.

— A vasárnapi pártgyűlésről. A debreceni függetlenségi és 48-as párt elnöksége vasárnap délután 3 órára közgyűlésre hívta össze a párt választópolgár tagjait. — Napirend szerint két tárgya lett volna a közgyűlésnek. Az új szervezeti szabályzat megvitatása, elfogadása és az üres elnöki szék betöltése. Azonban ezt a közgyűlést, amely a Korona dísztermébe volt összehívva, nem lehetett megtartani. Nem pedig dr. Varga Lajosé miatt. Napok óta felízgatott 200—250 főre tehető hívével megszállotta már 2 óra tájt vagy előbb az elnöki asztalnak környékét. A sulybeli és erkölcsi erő hanggal igyekeztek pótolni. Három óra után már annyira vitték, hogy Varga Lajost „elnöknek“, t. i. „pártelnöknek“ is ki akarták kiáltani még a gyűlés megnyitása előtt. Ez a baleset mégsem következett be, mert a párt higgadt elemei is gyülekezni kezdtek. Megérkeztek pártunk legtekintélyesebb, régi vezetői is. Eki-sérték dr. Bakonyi Samu, Csanak János, dr. Tüdös János képviselőinket, akik az ország legjelentősebb eseményéről óhajtották felvilágosítani a közgyűlés tagjait, tudniillik az országos pártban b-állott szakadásról. Erre nem került a sor! Nem kerülhetett egyébként sem komoly tárgyalásra, mert a Vargák szervezettjei megakadályozták nagyérdemű elnökünket, Somogyi Pált, egy a képviselőinket is felszólalásaikban Vargák akarták hatalmukba keríteni a közgyűlés vezetését. Erőszakkal, fenyegetőzésekkel, zijongással akarták önös- és titkos törekvéseik megvalósítását Debrecen független polgárságára varni. Hogy tudniillik Varga Lajos a pártelnök! Meg is próbalkozott Varga Lajos a „szómaracal“, de hiába környékezték a „szervezettjei“, a felháborodás, a tiltakozás viharzása belefajtott a szót a merész kezdeményezőbe. Végezetül is Somogyi Pál elnök kénytelen volt berekeszteni a közgyűlést, mire a független polgárok a legnagyobb felháborodással vonultak ki a tereméből. Vargák, a *fucscsba* ment *pucscs* szerkesztői magokra maradtak.

— A Csokonai-kör ünnepi felolvasó ülése. November 17-én, Csokonai Vitéz Mihály születése napján kezdi meg a Csokonai-kör felolvasó ülésein-k sorozatát. A megnyitós egyszersmind Csokonai emlékezetének szánt ünnepi felolvasó ülés iránti élénk érdeklődés mutatkozik a kör tagjai között, általában Debrecen művelt közönsége részéről. A felolvasó ülés a már közölt műsorról az Arany Bika dísztermében lesz s pontban 5 órakor kezdődik. Az ülés után a Csokonai-körnek régibb hagyományát felújítva, a választmány tagjai barátságos vacsorára gyűlnek ugyan- csak az Arany Bikában, küön étteremben.

— Fényes esküvő. Kedden délután 6 órakor a r. kath. templomban fényes esküvő lesz. Csanak József helybeli nagykereskedő bájos és nagyműveltségű leányát Dítát ekkor fogja oltárhoz vezetni a 3-ik honvédegyalozred daliás hadnagya Ollinger Bela. Az esküvő fényét emelni fogja a 12 kedves koszorus leány, kik a hatalmas men tet pártjaikkal megnyitják és a nagyszámu, előkelő rokon, kik mintegy 150-en lesznek a mene ben. Az eskütét Gróh Ferenc prépost-kanonok fogja végezni fényes papi segédlettel. Az esküvő után a násznép a Bika szállodába vonul, hol a díszteremben tartandó estély fejezi be a fényes ünnepélyt. Ez után az ifju pár több heti tartózkodásra Wien-be utazik.

— „Debreceni Bank Részvénytársaság“ cég alatt félmillió korona alapítókével új pénzintézet alakult vasárnap Debrecenben. Az alapítók megbizásából Szávay Gyula kamarai titkár hívta össze a részvényesek közgyűlését s ugyan ő fejtette ki az új vállalat programját, lényegében azzal jelölte meg a célt, hogy az új intézet a banküzlet és

pénzgazdálkodás szokásos ágai mellett különösen a kereskedelmi hitelnek s az ipartermelés forgalmazásának kívánja működését szentelni, fokozatosan beállítandó áruosztályi tevékenységgel is. Az alakuló gyűlés, melyen a város kereskedelmi osztályának színe-java vett részt, tudomásul vevén, hogy az alapítóke tulajgyeztetett s a részvényjegyzők a jegyzett összeg 50 százalékát be is fizették, a társaság elnökévé Szávay Gyulát, a felügyelő-bizottság elnökévé Leszkay Ferencet, jogtanácsossá dr. Nyiri Ernőt, ügyvezető igazgatóvá Klein Jenőt, a tiszaujlaki takarékpénztár vezérigazgatóját választotta. Az új intézet 1910 január 1-én kezdi meg működését s üzemhelyiségei a piac-utcai Hutflesz féle ház első emeletén lesznek. Az intézet igazgatósága, felügyelő bizottsága a következőleg alakult meg: Igazgatóság: Szávay Gyula, Nagy Jakab, Klein Ignác, Balogh Kálmán, dr. Brüll Henrik, Halmágyi József, dr. Handel Vilmos, dr. Láng Jakab, Nagy Albert, dr. Nyiri Ernő. Két hely függőben. Felügyelő-bizottság: Leszkay Ferenc, dr. Szász Adolf, Grünberger Ignác (Ujfehértó), Oláh Károly, Groszmann Ignác, dr. Hódy Béla.

Választmányi ülés a Csokonai-körben. Előnk érdeklődés közben folyt le a Csokonai-kör mai választmányi ülése. Az ülésen megjelentek Géresi Kálmán elnöke alatt dr. Barc-a János, dr. Boldizsár Kálmán, dr. Csürös Ferenc, dr. Dóczy Emil, Jánossy Zoltán, Kardos Albert, Komlóssy Arthur, Páfi József, Pápai József, dr. Papp Károly, S. Szabó József és Szathmáry Zoltán választmányi tagok. A napirend előtt az elnök kegyeletos szavakkal emlékezett meg az elhunyt ősz költőről, Gyulai Párol, azután kijelentette, hogy a kör üdvözölte egyik alelnökét: dr. Tüdös Jánost képviselővé való megválasztása alkalmából, aki meglehangu beszédben válaszolt. A körnek a napokban lejárt 300 koronás irodalmi pályázatára beérkezett műveknek megbirálására kiküldték Szávay Gyulát, dr. Dóczy Emilt és S. Szabó Józsefet. Foglalkozott a választmány ezután a Csokonai kert ügyével, amelyet a villamos vasut ketté fog szelni. Elhatározták, hogy a kertet nem tartják fenntartandónak, hanem gondoskodnak más emlékkertről, amelynek előkészítését egy bizottság fogja eszközölni. A Magyar Társadalomtudományi Egyesületnek egy helyi bizottság szervezésére vonatkozó kérelmét elvetették. A téli felolvasó ülésekre nagy előkészületeket tettek, megrendelték Mikszáth műveinek jubiláns kiadását, köszönetet szavaztak Kozma Andornak és Haranghy Györgynek, akik jeles művekkel ajándékozták meg a kört.

Az intéző bizottság üléséből. A debreceni függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága hétfőn délután 23 tag jelenlétével ülést tartott, más helyen ismertetett kiemelési ügyet intéztek el. Azután dr. Juhász-Nagy Sándor jegyző indítványára a következő sürgőnyt küldték fel Budapestre:

„Meskó László urnak, az orsz. függ. és 48-as párt elnökének Budapest. Debreceni pártunk intéző bizottsága egyhangu lelkesedéssel képviselőinknek bizalmat szavazott, az országos függetlenségi és 48-as pártot és elnök urat határtalan ragaszkodásáról és vőzökig menő támogatásáról biztosítja. Haranghy Sándor elnök, Juhász-Nagy Sándor dr. jegyző“.

A sürgönyön kívül feliratban is üdvözlik és biztosítják a pártot rendíthetetlen bizalmukról, ragaszkodásukról. — Végül legnagyobb sajnálkozásuk kifejezése mellett vettek tudomásul, hogy régi, nagyérdemű elvtársunk Pethő István az utcai elnökségről lemondott és visszavonul. Erdemeit jegyzőkönyvileg örökíti meg.

A Polgári Asztaltársaság a következő meghívót bocsátotta ki: Meghívó. A szegény gyermekek felruházására alakult Polgári Asztaltársaság a Dréher sörcsarnok téli kerthelyiségében november 20-án este pont 7 órakor tartja Felruházó Estélyét és tisztújító közgyűlését, melyre kívül címzett és becses családját tisztelettel meghívjuk. Az asztaltársaság 100 gyermeket ruház fel. Főlkéretnek a hölgyek családias estélyünkön egyszerűen megjelenni. Felruházás után va-

csora étlap szerint, utána tánc. A Polgári Asztaltársaság elnöksége. — Kérjük mindazon t. tagtársak szives elnözését és a felruházási estélyen való megjelenését, kik tévedésből meghívót nem kaptak. A Polgári Asztaltársaság elnöksége.

Adomány a siketnémáknak. Egy magát megnevezni nem akaró uriember a mai napon 10 koronát juttatott kezeimhez a siketnémák javára, mely kegyes adományért — amidőn azt nyilvánosan nyugtázom — hálás köszönetemnek adok kifejezést. Debrecen, 1909 november 14. Oláh Károly, tanácsnok.

Két nap halottai. A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Pozsonyi Eszter ref. 28 napos, Biber Ilona ref. 16 éves, Nagy Ferencné ref. 73 éves. özv. Ilés Mihályné ref. 26 éves, Szemere Róza ref. 33 éves, Kozma Péter ref. 83 éves, Tarcsei Baint ref. 37 éves, Varju (utónevét nem kapott) ref. 2 napos, Rimóczy Róza ref. 5 napos, Bőszörményi Katalin ref. 2 hónapos, Tóth Lajos ref. 8 napos, Bardócz N. r. kath. 1 napos, Fülöp Jánosné ref. 66 éves.

Szerencsétlenség football játék közben. Vasárnap délután a nagyerdei játszótéren footballozás közben végzetes szerencsétlenség érte Bőszörményi Lajos első kereskedelmi iskolai tanuló. Egyik barátja a mérkőzés hevében oly erővel rugta térden, hogy kettőrt a lába. A mentők szállították a szerencsétlenül járt fiút a kórházba, ahol most ápolják.

Szegény asszony pénze. Egy szegény asszony járt tegnap az esteli órákban a rendőrség bünygyi osztályán s szinte sirva panasolta Harmathy rendőrbiztosnak, hogy a sertésvásártéren ismeretlen tettes zsebéből 150 koronát elloptott. A rendőrbiztos a csendőrséghez utasította a szegény asszonyt, hogy ott tegyen feljelentést a vakmerő, ismeretlen tolvaj ellen.

UJÉVKOR

a „DEBRECZENI KÉPES
KALENDÁRIOM“-ot

minden előfizetőnknek
díjmentesen küldjük
meg.

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Folyó szám 43. B) bérlet 14. szám.

Ujdonság!

Iglói diákok.

Daltörténet.

Főbb szereplők:

Gyöngyi Jolán	Horváth Kálmán
Torma Zsiga	Kemény Lajos
Győre Alajos	Arkosi Vilmos
Ligeti Lajos	Bombay Gusztáv

Holnap, kedden, november 17-én

Iglói diákok.

Daljáték.

Heti műsor: Csütörtökön: „Hanka“, komédia. Pénteken: „Hanka“, komédia. Szombaton: „Hanka“, komédia. Vasárnap délután: „Dollárkirálynő“, operette. Este: „Tüskérróza“, operette.

* Iglói diákok. Vasárnap este került bemutatásra Farkas Imre 4 felvonásos kedves diáktörténete elsőrendű szereposztásban. A darabot ma és holnap megismétlik. A bemutatón jelen volt a szerző is, akit a közönség tüntető tapsokkal többször hívott a lámpák

elő, a második felvonás végén pedig Ferenczi rendező és Zilahy üdvözölték a szintársulat nevében és két babérágat nyújtottak át neki. A darab részletes bírálata lapunk mai számából térszűke miatt kimaradt, melyet azonban lapunk holnapi számában közölni fogunk.

* Hanka. A szintársulat legközelebbi nagy ujdonsága Zapolszky Gabriella lengyel író Hanka című darabja lesz, melyet a szerző komédiának keresztelt. A Hanka egy különleges genréje a daraboknak és a középosztály büneivel foglalkozik. Erős gúny, maró szatíra jellemzi a Hanka stílusát, melynek minden szava azonban igaz és való. — A legnehezebb, de egyuttal leghálásabb szerepet Gerő Ida adja, mellette Hahnel, Batori, Huzella, Gyöngyi Jolán, Szilágyi Berta, Kemény és Győre vannak nagyobb szerepekben foglalkoztatva. Az ujdonság bemutatója csütörtökön lesz.

SPORT.

A Tornaegylet jégpályája. A debreceni Tornaegylet a nagyerdei kisvasuti megálló előtt elterülő helyen jégpályát akar létesíteni. E célra kérte a várostól a terület átengedését. A tanács kiadta az ügyet véleményezés végett Aczél Géza főmérnöknek és Roncsik Lajos főszámvevőnek.

Tájékoztató.

(Mulatságok s egyéb szórakozásokról.)

November 19., Pénteken:

Hajdu Marcelné, Szendy Árpád, Mooshammer Román és Reininger Otti hangversenye a Bikában. Kezdeté 8 órakor.

November 21., Vasárnap:

Az Erzsébet egyesület thea délutánja a Royal dísztermében. Kezdeté 5 órakor.

December 3., Péntek:

Thomson Cesar és Kaufmann Francilló Hedvig hangversenye a Bikában. Kezdeté este 8 órakor.

December 7., Vasárnap:

Sauer Emil zongoraművész hangversenye a Bikában. Kezdeté 8 órakor.

Január 15., Szombat:

Culp Julia s az orosz trio hangversenye a Bikában. Kezdeté 8 órakor.

TÁVIRATOK.

A miniszterek kihallgatása.

Budapest, november 15. Gróf Andrássy Gyulát 11 órakor fogadta kihallgatáson a király. A kihallgatás ötnegyed óráig tartott. Az eredményről Andrássy mit sem közölt az újságírókkal.

Kossuth Ferenc egy órát járult a király elé. A Kossuth kihallgatása csaknem egy óra hosszat vett igénybe. Kossuth két órakor a Magyar Házba hajtatott, ahol a reá várakozó újságírókkal csak annyit közölt, hogy a király kegyesen fogadta, a válság ügyében döntés nem történt s minden valószínűség szerint legközelebb ismét kihallgatáson fogadja a király a minisztereket.

Wekerle Sándor miniszter társai kihallgatásai után ismét meghívót kapott a királyhoz. Délután 2 órakor fogadta őt a király. Ő felsége tudtára adta Wekerlének hogy a válság dolgában tovább is folytatták a tárgyalásokat, melyekről legközelebb jelentést fog kérni, amikor is dönteni fog.

A kihallgatások után a miniszterek délután 6 órakor visszautaztak Budapestre.

Az önálló bank mellett.

Békés, november 15. A békési függetlenségi és 48-as párt ma nagy népgyűlést rendezett, amelyen résztvettek Holló Lajos, Buza Barna, Lázár Zoárd, Kun Árpád és Keeskeméthy Ferenc képviselők. A népgyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben kívánja az önálló banknak 1911-re való felállítását. A népgyűlésből táviratot küldtek Meskónak és Justhnak.

Felmentett főispánok.

Bécs, november 15. A király ma megadta a felmentést a miniszter előterjesztésére Fernbach Gábor, Vay Gábor gróf, Batthyány Pál gróf és Balla Aladár főispánoknak.

Mikorra várható a döntés?

Budapest, november 15. A 48-as párt Pannóniabeli helyiségében ma élénk eszmecsere folyt le a döntés idejére nézve. Baross János képviselő azt hangoztatta, hogy pozitív forrásból tudja, miszerint a király csak a trónörökös hazatérése után fog határozni, miután a trónörökös megkérte a királyt, hogy nélküle ne hozzon végleges döntést a magyar válság dolgában.

Kossuth balesete.

Bécs, november 15. Kossuth Ferenczel majdnem végzetessé váló baleset történt. Amint a kihallgatásról távozott, kocsija összeütközött egy bérkocsival. A bérkocsi rudja bezúgta Kossuth kocsijának ablakát s a rud behatolt a kocsis belsejébe. — A kocsiban ülő Szerényi József kisebb sérülést szenvedett, Kossuthnak semmi baja sem esett.

Magyar utasok halála egy elsüllyedt hajon.

Singapore, november 15. Az Onda nevű angol gőzös ma reggel a Lazaine postagőzőssel összeütközött. A postagőzös 2 pere alatt elsüllyedt. Az Onda 61 embert megmentett és azokkal Singaporéba tört vissza. 7 európai tiszt, a postagőzös kapitánya és 5 tiszte és 88 bennszülött a tengerbe fullt. Többeket a tengerbeesettek közül a cápák megtámadták. A Lazaine utasai között egy magyar házaspár is volt. Beniczky báró és neje, akik szintén a Tengerben léltek halálukat.

Közgazdaság.**Budapesti gabonatözsde.**

(Déli zárlat.)

Budapest, november 15.

Buzakinálát és vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 15,000 métermázsa került forgalomba gyöngön tartott áron. Egyéb gabonanemek nyugodtak. Idő: borus.

Buza áprilisra	14:10—11
Buza októberre	11:75—76
Rozs áprilisra	10:17—18
Zab áprilisra	7:53—54
Tengeri májusra	6:68—69
Repece augusztusra	13:40—50
Rozs októberre	0:00—00
Zab októberre	00:00—00
Tengeri szeptemberre	0:00—00

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Megsértett hadititok. A szerbiai mozgósítás idejében a „Gazetta de Dumina” című lap szerkesztője Lázár P. János a miniszteri rendelet ellenére olyan híreket közölt, melyek a mozgósításra vonatkoztak. Az esküdtbírósg a vádlottat vallomása alapján felmentette.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat
cégénél. Spoolális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu
és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író. és sokszorosító
gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.**A nagy rejtély.**

— Folytatás. —

Kiki a maga gyöngeségére gondoljon és legyen elnéző az enyém iránt. Mindkét utnak hátat fordítottam. Ama két szeretetre méltó gonosz szellem: a kétszínűség és álnokság szelide, kézen fogak és legfrábeszélőbb modorukban szóltak hozzám:

— Ne kompromittáld magadat. Irj ép annyit, amennyi szükséges, hogy anyósodat megnyugtassad és férjedet kielégítsed. Hisz elég időd marad. Várj és lásd, nem szövetségese-e az idő s nem segít-e ki a nehézségből?

Gyalázatos tanács! És mégis elfogadtam én, ki jó nevelésben részesültem s tudtam, hogy hibázom. Ön, ki e megszégyenítő valamást olvassa, bizonyára másként eszelekedett volna. Ön bizonyára nem tartozik azok közé, kik imádságos könyvemben mint „nyomorult bűnösök” szerepelnek.

Node végre, legalább annyi erény mégis megmaradt még bennem, hogy az igazat be tudom vallani.

Anyósomnak írva tudtára adtam, hogy bekövetkezett a várt katasztrófa és Miserrimus Dextert tébolydába kellett szállítani — rábizva, hogy e tőnyből tetszése szerinti következtetést vonjon, mit én egy árva szóval sem segítettém elő, nem magyarázva meg semmit, nem is érintve többé ezen pontot.

Férjemnek ép úgy, az igazságnak csak egy részét mondtam el. Kijelentém, hogy teljes szívemből megbocsájtok neki — s az igaz volt Biztosítottam őt, hogy visszatérte esetében tárt karokkal fogadandom — s ez is igaz volt! A többire nézve Hamlettel mondom: „A többi néma hallgatás!”

(Folyt. köv.)

**A MAGYAR ÁLLAMVASUTAK
MENETRENDJE.**

Érvényes 1909 október 1-től.

Debreczenből indul

Nap szaka	Óra perc	Vonacat neme	Hová
éjjel	1 49	személy	Püspökladány, Bpest ny. p. u.
"	2 54	"	Máramarossziget - Körösm.
regg.	4 36	vegyes	Tiszafüred - Füzesabony
"	2 58	mótor	Püspökladány
"	5 14	személy	Nyiregyh. - Sianki - Szerencs
"	5 20	"	Szatmár-Németi
"	5 30	mótor	Hajdunánás - Tiszalök
"	8 09	"	Hajdunánás
"	8 51	személy	Nyiregyháza - Szerencs
"	8 57	gyors	Bpest ny. pályaudvar
"	9 41	vegyes	Derecske - Nagyléta - Vértes
d. e.	10 00	szem. teh.	Királyháza
"	11 11	mótor	Hajduböszörmény
"	11 23	szem. teh.	Püspökladány
"	11 33	vegyes	Tiszafüred - Füzesabony
"	12 10	személy	Bpest, keleti pályaudvar
d. u.	12 20	gyors	Máramarossziget - Körösm.
"	12 15	személy	Hajdunánás - Tiszalök
"	12 38	"	Nyiregyh. - Sianki - Szerencs
"	2 20	mótor	Hajduböszörmény
"	3 11	szem. teh.	Érmihályfalva
"	3 45	"	Püspökladány
"	3 56	személy	Msziget - Körösmező
"	4 28	"	Nyiregyháza - Szerencs
"	4 36	"	Hajdunánás - Tiszalök
"	4 42	gyors	Budapest, nyugati p. u.
"	4 51	vegyes	Derecske - Nagyléta - Vértes
"	5 00	"	Tiszafüred
"	6 57	gyors	Szatmárnémeti
este	7 00	személy	Büdszentmihály
"	7 05	"	Nyiregyháza - Szerencs
"	9 00	"	Szolnok
éjjel	10 37	mótor	Nyiregyháza
"	10 45	személy	Budapest, k. p. u.
"	10 53	"	Máramarossziget

Debreczenbe érkezik

Nap szaka	Óra perc	Vonat neme	Honnan
éjjel	1 29	személy	Máramarossziget
"	2 28	"	Budapest k. p. u.
regg.	5 08	"	Nagyvárad - Pladány
"	6 34	mótor	Nyiregyháza
"	6 58	személy	Királyháza
"	7 14	személy	Tiszalök - Hajdunánás
"	7 20	vegyes	Nagyléta - Vértes - Derecske
"	7 32	személy	Tiszafüred
"	7 46	szem. teh.	Püspökladány
"	8 10	személy	Szerencs - Nyiregyháza
"	8 46	gyors	Szatmár-Németi
d. e.	9 36	mótor	Püspökladány
"	11 22	személy	Szerencs - Nyiregyháza
"	11 26	mótor	Hajdunánás
"	11 40	személy	Körösmező - Msziget
d. u.	12 08	gyors	Bpest ny. p. u.
"	2 00	mótor	Tiszalök - Hajdunánás
"	2 51	szem. teh.	Püspökladány
"	3 05	vegyes	Nagyléta - Vértes - Derecske
"	3 25	személy	Sianki - Szerencs - Nyiregyh.
"	3 36	"	Bpest k. p. u.
"	3 40	mótor	Hajduböszörmény
"	4 22	gyors	Körösmező - Msziget
"	6 44	vegyes	Füzesabony - Tiszafüred
este	6 27	személy	Tiszalök - Hajdunánás
"	6 34	mótor	Hajduböszörmény
"	6 43	személy	Szatmárnémeti
"	6 49	gyors	Bpest ny. p. u.
"	7 04	szem. teh.	Nyiregyháza
"	8 46	személy	Szerencs - Nyiregyháza
éjjel	9 25	"	Szolnok - Püspökladány
"	10 09	"	Füzesabony - Tiszafüred
"	10 12	"	Körösmező - Msziget
"	10 20	"	Sianki - Szerencs - Nyiregyh.
"	10 26	"	Tiszalök - Hajdunánás

LÁM SÁNDOR

Debreczen, Piac- és Hatvan-u. sarkán.

Üveg-, tükör-, porcellán- és lámpaárúháza

Megérkeztek: a legújabb ebédő és salon lampák. Iskolai asztali lámpák, legolcsóbb áron. Étkészletek legszebb kivitelben. Üvegkészletek, minden árban és kivitelben. Oszonnakészletek, legújabb majolikából. Bor-, likőr- és söröskészletek legnagyobb választékban, bámulatos olósó áron.

Épület üvegezés helyben és vidéken.

Viszonteladónak árkedvezmény.

BUTOR.

Varga József

butorkereskedő, asztalos,
 .. kárpitos és díszítő ..

DEBRECZEN, IV., Placz-utca 44. sz.
 Alapított 1850. Telephon 377.

A debreceni iparművészeti
 kiállításon állami ezüst-
 .. éremmel kitüntetve ..

Óriási választék mindenféle stíli és árú
 butorokban, ebédlő, háló, szalon, férfi-
 szoba és teljes

menyasszonyi kelengyék
 azonnal készen.

Arjegyzék ingyen és bérmentve

A debreceni ipartestületi
 kiállításon ezüst éremmel
 .. kitüntetve ..

Legszolidabb bevásárlási forrás. Jutá-
 nyos és pontos kiszolgálás.

Szőnyeg,

Függöny, Stores, Bonnes Fennes,
 hencser takaró, Ágy- és asztal-
 terítő, Flanell-takaró, Paplan és
 matrác nagy raktár

Donogán és Somossy
 cégnél, Kistemplombazár, Debreczen

Biehn Asphalt fedőlemezei

Vaskályhák. — Premier
 folytonéző kályhák. —
 Nickel kályhatálcák. —
 Kályhaellenzők. — Man-
 gorgológépek. — Ková-
 csolt vasállványok —
 Vasmozdók, fogasok.

Sesztina Lajos

vasraktárában

Debreczen, Piac-u. 23.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves fi-
 gyelembe ajánlani a legjobb s legolcsóbb
 pontosan szabályozott

Óráimat

a következő szabott árak mellett:
 Ébresztő óra 1 frt 60, 1 frt 80 és 2 frt.
 Nickel zsebóra 2 frt 50, 3 frt és 3 frt 50.
 Inga óra. 1 napos, felet és órát ütő, szép
 hangos ütővel, 70 cm. tokban 6 forint,
 100 cm. tokban 8 frt 50; 8 napos, 100 cm.
 tokban 10 frt 50, harangütővel 12 forint.
 Konyha óra 2:50, 3:50, 4— forint. Zseb-
 óra üveg 15 kr., mutató 10 kr. Inga órák 3
 évi jótállással. Ébresztők és zseborák 1 évi
 jótállással.

Óra javítások a legjobban javítva s leg-
 olcsóbban 1 évi jótállás mellett.

Kiváló tisztelettel

BLATTNER BÉLA
 UTÓDA

FÜSI GÁBOR

DEBRECZEN, Kossuth-u. 4. sz.

Gyomorgöres, kólika, ét-
 vágytalanság és általá-
 ban gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb házi-szer a

Hollandi GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában
 DEBRECZEN.

3-4 KORONA állandó napikereset.

Mindig szorgalmas egyének
 kerestnek egy harisnyakö-
 tőbe. Könnyű, szép és állandó
 kereset saját otthonában. —
 Ingyen oktatás. — Távoltság
 mellékes. Munkájának átvé-
 tele tőlünk, állandóan biztosítva. Kérjen Ön
 azonnal ingyen utasítást a

„Magyar Keresztény Háziipar“
 WIEN XVI., Fridmangasse 11.
 Kéretik a címet olvashatóan kiírni.

Villamos világitást,

telefonok, villamos esengők
 berendezését, javítását, évi
 jókarban tartását, úgy hely-
 ben, mint vidéken legjobb
 anyaggal, legolcsóbban esz-
 közl

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és
 villamos-szerelési vállalat. — Csillárok,
 ivlámpák, villamos motorok, szellőzte-
 tők, dinamok állandó nagy választékban.
 Raktáron tartom a legjobb gyártmányú
 Wolfram és Osmium égőket.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLA- TOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomor, vese, hólyag és
 belbántalmaknál oala-
 mint asthma, bronchiale,
 köszvény és húgysavas
 diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:

KONTSEK GÉZA
 fűszer- és csemege kereskedésben
 DEBRECZEN, Kossuth-utca.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboza
 Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyha-
 tása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántal-
 mak, gyomorfőv, rögzött székrekedés, májbán-
 talom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb
 női betegségek ellen, e jeles házi-szernek évtize-
 dek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona.
 Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÓBORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg
 Moll A. védjegyét tü-
 nteni fel és a Moll-féle
 sóborszesz nevezete-
 sen, mint fájdalom-
 osillapító bedörzsö-
 lésiszer köszvény, esz
 és a meghülés egyéb
 következményeinél leg-
 ismertesebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített
 gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gon-
 dorására és ápolására úgy gyermekek, mint
 felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill.
 Minden darab gyermek szappan Moll A.-féle
 védjeggyel van ellátva.

P6-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
 Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mel-
 let teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan
 Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott ké-
 szítményeket kérni.

Legbiztosabb szépítőszert a FÁY-fele ARC-CRÉM.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni klál-
 lításon arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitűnőbb szer szeplő, mál-
 foltok, pattanások és az arcból
 tisztátalanságai ellen.

Egy tégely ára egy korona.
 Hozzávaló „Fáy-szappan“ szintén egy korona

Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszer-
 résznel =

Debreczen, Kossuth-utca 8.,
 a színház mellett. * Telefon sz. 469.
 „ARANYEGYSZARVU“ gyógyszer-tár.

APRÓ HIRDETÉSEK. >>

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. >>

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:

„Athléta”, „Vig özvegy”, „Fehér virág”, „Piros rózsza”, „D. E.” „Stv. I.”, „D. H. V.”, „Zoltán”, „Ilona”.

Nem közölhető: „Kis hamis” című hirdetés.

Az Uránusban szombat este látott szürke, csinos, hosszukabátos hölgyet, ki onnan a Széchenyi-utcán ment haza, kéri bámulója, ismerkedés lehetséges-e? Válaszát postaresztante „Jó pajtás” jelígre várom, a nagypostára.

Egy finom műveltséggel bíró akad. hallgató, szórakozás céljából akarna megismerkedni valamely uri családdal. Cim „Infelix” jelígre a kiadóba.

A nőmet nyelv gyakorlása végett ismerettséget óhajt kötni úri fiatal ember oly tisztességes nő vagy férfival, ki magyarul csak nagyon keveset tud. Leveleket a kiadóba „Drezda” jelígre kérek.

- Akar Ön eredményesen hirdetni?
- Kérje a 412. számú telefont!

Ajánlat.

Osaposnak ajánlkozok gyakorolt fiatal házaspár, biztosítékkal. Cim: Eies Sándor Kunhegyes.

Saját termésű ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző éveik, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Hollandi gyomorocseppek kaphatók Mihavovits Jenő gyógyszerárában.

Érmelléki hegyibor kicsinyben és nagyban kapható. Cim a kiadóban.

Aromás és zamatos pörkölt kávék kaphatók Félégyházynál. Villanyüzemű kávé pörkölte a kirakatban Piac- és Miklós-utca sarok.

Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességgel árban vesz Rosenberg Béni Debreczen Bádócs-ut. 1. 15

A legtartósabb és legkényelmesebb saját készítésű férfi női és gyermek cipők nagyválasztékban szolid ár mellett szerelhetők be Grieman Gyula e pész üzletében Piac-utca Városház. Mérték után megrendeléseket divat szerint készítik.

Eladó szép fajkörte (Diel vajone) kilója 40 fill. Egymalom-utca 4.

Egy csinosan butorozott szoba teljes ellátással kiadó. József kir. herceg-utca 34.

Írásbelli másolási munkálatokat szép, helyesírással bíró fiatalember elvállal. Cim a kiadóban.

3-4 százalékos törlesztéses kölcsönök kaphatók Miklós Ignác bankirodájára által (Piac u. 9.) Felvilágosítás díjtalanul.

Műhelynek világos pince kiadó. Értkezhetni István gőzmalmi portásnál. Ócska deszka kerestetik.

Kereslet.

Villany- és vízvezetékli szerelők állandó munkára felvétetnek Pollak Samu cégnél, Debreczen, Piac-utca 43. sz.

Pár ezer koronával tulterhelt házat vennék. Ajánlatokat a kiadóba „Belterületen”, jelígre.

Íróasztal jó karban, megvételre kerestetik. Levelek „Íróasztal” alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Négy középiskolát végzett, keresztyén, jó családból való fiu tanulónak felvétetnek Csáthy Ferenc könyvkereskedésében.

Eladás.

Két nagy kényelmes fotel olesón eladó Cim a kiadóban.

Bihardlószege egy nagy jövedelmű szőlő, 6 hold, 2 nagy pincével, kényelmes lakással, teljes berendezés, borház, hordók stb. előnyös feltételek mellett eladó. Cim a kiadóban.

Egy latin-magy r-francia szótár 1782-ik évi, eladó. Cim a kiadóban.

Bihar—Dlószegei bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsa számra a lap kiadóhivatalában eladó.

SZÖNYEGEK,

juta, spárga, hollandi, kldormünster, pesztry, voleur, fu ó- és szalonszőnyegek minden nagyságban, torontall szőnyegek, divanteritők, butorszövetek és oreppek, viaszkos vászon

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Ágy- és asztalteritők.

szövet és csipkefüggönyök, stórok.

Alsó tricotingek

lábravalók, ujjasok, télikendők, hímálaja haraszt és plüsch minőségben.

Férfi ruhaszövetek

magyar és angolgyártmány — hozzávaló béléssaruk.

Harisnyák, kesztyük,

nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban

legolcsóbb szabott árban

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. l.

Alapított 1842. évben.

HIRDETÉSEK

fölvétetnek a kiadóhivatalban, gr. Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Kizárólag magyar gyártmány!

Kiváló olcsó és elismert jó

K 7.—

Férfi füzös cipő feljebb

K 6.—

Női füzös cipő feljebb.

K 3.60

Gyermek- és leánycipő feljebb

Különlegesség „GOODYEAR WELT” árakban. A jelenkor elismert legjobb minősége.

„TURUL” cipőgyár részvénytárs. Temesvár.

Főraktár: Debreczen, Piac-utca 52.

Telefonszám 691.

czipőgyár r.-t. TEMESVÁR.

Legjobb bevásárlási forrás

tartós, jutányos és divatos
CZIPOÁRUKBAN szabott, a czipő talpába bevéselt gyári árákkal.

Telefonszám 691.

Kizárólag magyar gyártmány!